

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	7
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	8-47

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“
ხელმძღვანელობას და პარტნიორებს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (საერთაშორისო დამოუკიდებლობის სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA-კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსატქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

კომპანიის 2020 წლის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს კომპანიის 2020 წლის წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2020 წლის წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ ეხება წლიურ ანგარიშს და ამიტომ მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რამე ფორმით რწმუნებას ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, შესწევს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.

- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგვემოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ალექსეი ლოზა

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 29 აპრილი

**Building a better
working world**

- ▶ შვევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ალექსეი ლომა

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 29 აპრილი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

	შენიშვნები	2020 ლარი	2019 ლარი
შემოსავალი	4	50,478,804	41,191,021
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	5	(32,946,307)	(28,332,393)
საერთო მოგება		17,532,497	12,858,628
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	6	(5,328,219)	(5,502,053)
ძირითადი საშუალებების გადაფასების ზარალი/გაუფასურება	9	–	(7,349,086)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		12,204,278	7,489
ფინანსური შემოსავალი	7	1,411,447	966,896
ფინანსური ხარჯები	7	(38,232)	(33,929)
საკუროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა		2,333,013	424,648
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	8.1	688,583	978,894
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	8.2	(1,815,039)	(1,227,586)
დასაბეგრი მოგება		14,784,050	1,116,412
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	–
წლის მოგება		14,784,050	1,116,412
სხვა სრული ზარალი			
სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად გადატანაც არ ხდება ძირითადი საშუალებების გადაფასებით გამოწვეული შემოსულობა / (გაუფასურების ზარალი)		–	27,108,949
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი / (ზარალი)		14,784,050	28,225,361

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2021 წელს 29 აპრილს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

მეირამხან ადილხანოვი

ფინანსური დირექტორი

სულთან კასიმოვი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

	შენიშვნები	2020 ლარი	2019 ლარი
შემოსავალი	4	50,478,804	41,191,021
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	5	(32,946,307)	(28,332,393)
საერთო მოგება		17,532,497	12,858,628
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	6	(5,328,219)	(5,502,053)
ძირითადი საშუალებების გადაფასების ზარალი/გაუფასურება	9	-	(7,349,086)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		12,204,278	7,489
ფინანსური შემოსავალი	7	1,411,447	966,896
ფინანსური ხარჯები	7	(38,232)	(33,929)
საკუთროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა		2,333,013	424,648
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	8.1	688,583	978,894
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	8.2	(1,815,039)	(1,227,586)
დასაბეგრი მოგება		14,784,050	1,116,412
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		14,784,050	1,116,412
სხვა სრული ზარალი			
სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად გადატანაც არ ხდება ძირითადი საშუალებების გადაფასებით გამოწვეული შემოსულობა / (გაუფასურების ზარალი)		-	27,108,949
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი / (ზარალი)		14,784,050	28,225,361

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2021 წელს 29 აპრილს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

მეირამხან ადილხანოვი

ფინანსური დირექტორი

სულთან კასიმოვი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

	შენიშვნები	2020 ლარი	2019 ლარი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	166,517,995	168,318,601
აქტივების გამოყენების უფლება	18.1	309,470	318,426
არამატერიალური აქტივები	10	750,133	921,462
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	18.2	4,534,611	4,239,228
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	18.3	4,102,715	3,837,615
სულ გრძელვადიანი აქტივები		176,214,924	177,635,332
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	11	1,369,023	1,219,731
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, წმინდა	12	5,323,009	4,293,105
წინასწარ გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		3,150,096	1,354,819
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების მიმდინარე ნაწილი	18.2	2,427,197	1,550,755
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების მიმდინარე ნაწილი	18.3	822,126	720,042
გადახდილი ავანსები		48,950	27,710
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	13,028,320	9,357,657
სულ მიმდინარე აქტივები		26,168,721	18,523,819
სულ აქტივები		202,383,645	196,159,151
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	14	30,391,470	30,391,470
გაუნაწილებელი მოგება		65,713,559	49,167,560
გადაფასების რეზერვი		100,512,519	103,390,880
სულ კაპიტალი		196,617,548	182,949,910
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულებები	18.1	357,184	316,252
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		357,184	316,252
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	15	3,190,100	6,891,429
საიჯარო ვალდებულებების მოკლევადიანი წილი	18.1	41,202	33,906
პროცენტები სესხების პროცენტზე დარიცხული პროცენტი	17.2	354,856	310,572
ადასახდელი დივიდენდი	14	–	3,332,102
სახელშეკრულებო ვალდებულებები და სხვა მიღებული ავანსები		249,539	237,300
სხვა კრედიტორული დავალიანება		47,275	602,812
ანარიცხები	16	1,525,941	1,484,868
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		5,408,913	12,892,989
სულ ვალდებულებები		5,766,097	13,209,241
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		202,383,645	196,159,151

8-47 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	გადაფასების რეზერვი	სულ საკუთარი კაპიტალი
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	30,391,470	51,475,528	78,454,523	160,321,521
წლის მოგება	–	1,116,412	–	1,116,412
სხვა სრული შემოსულობა	–	–	27,108,949	27,108,949
გაყიდული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის შემცირება	–	215,029	(215,029)	–
გადაფასების რეზერვის ცვეთის გადატანა	–	1,957,563	(1,957,563)	–
დივიდენდები (მე-14 შენიშვნა)	–	(5,596,972)	–	(5,596,972)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	30,391,470	49,167,560	103,390,880	182,949,910
წლის მოგება	–	14,784,050	–	14,784,050
გადაფასების რეზერვის ცვეთის გადატანა	–	2,878,361	(2,878,361)	–
დივიდენდები (მე-14 შენიშვნა)	–	(1,116,412)	–	(1,116,412)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	30,391,470	65,713,559	100,512,519	196,617,548

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

	შენიშვნები	2020 ლარი	2019 ლარი
საოპერაციო საქმიანობა			
დასაბეგრი მოგება		14,784,050	1,116,412
<i>არაფულადი კორექტირებები დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით</i>			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	9	7,251,711	5,973,456
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	10	223,053	220,888
აქტივების გამოყენების უფლების ამორტიზაცია	18.1	8,956	8,530
ძირითადი საშუალებების გადაფასების ზარალი / გაუფასურების ზარალი	9	–	7,349,086
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული დანაკარგები		15,704	182,472
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	12	172,613	269,220
მოძრაობა ანარიცხებში	16	41,073	(2,468)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა ფინანსურ და საინვესტიციო საქმიანობაში		(1,554,509)	(340,421)
ფინანსური შემოსავალი	7	(1,411,447)	(966,896)
ფინანსური ხარჯები	7	38,232	33,929
<i>საბრუნავ კაპიტალში შესული ცვლილებები</i>			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(149,292)	(59,885)
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში		(1,580,697)	(1,923,010)
ცვლილება წინასწარ გადახდილ გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა		(1,795,277)	(223,124)
ცვლილება საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებულ დებიტორულ დავალიანებაში		(1,171,825)	(757,894)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		(21,240)	2,132
ცვლილება სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებაში		(3,459,388)	3,382,543
ცვლილება სახელშეკრულებო ვალდებულებებსა და მიღებულ ავანსებში		12,239	(1,923)
ცვლილება სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		(555,537)	596,849
		10,848,419	14,859,896
გადახდილი მოგების გადასახადი		–	–
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		10,848,419	14,859,896
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(5,764,750)	(4,886,403)
არამატერიალური აქტივების შეძენა	10	(51,724)	(8,754)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		56,000	99,944
შემოსავალი ფინანსურ იჯარიდან		800,396	88,963
საბანკო ანაბრებზე მიღებული პროცენტი	7	903,928	489,223
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(4,056,150)	(4,217,027)
ფინანსური საქმიანობა			
გადახდილი დივიდენდი	20	(4,448,514)	(4,101,870)
საიჯარო ვალდებულებაზე გადახდილი პროცენტი	18.1	(39,158)	(35,696)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(4,487,672)	(4,137,566)
ფულადი სახსრების წმინდა ზრდა		2,304,597	6,505,303
წმინდა საკურსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		1,366,066	(12,595)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		9,357,657	2,864,949
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს		13,028,320	9,357,657

არსებითი არაფულადი ოპერაციები

- ▶ 2020 წლის განმავლობაში, სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება 2,304,228 ლარის ოდენობით გაიქვითა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნებით (2019 წ.: 1,313,578 ლარი).
- ▶ 2020 წელს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 371,124 ლარის ოდენობით ჩამოიწერა მთლიან სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაზე (2019 წ.: ნული ლარი).

8-47 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“ (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა 2000 წელს, როგორც სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული კომპანია. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიაზე კონტროლს ახორციელებს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ (შემდგომში „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ ან „მშობელი კომპანია“) 2006 წლის 22 ივლისის ხელშეკრულებით კომპანიის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 100-პროცენტიანი წილის ექსკლუზიური მართვის უფლების 49 წლის ვადით შეძენის შესახებ.

სს „ყაზტრანსოილი“ (შემდგომში „KTO“), ყაზახეთში რეგისტრირებული საწარმო, „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ 100%-იანი წილის მფლობელია.

კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა ყაზახეთის სახელმწიფო ფონდი „სამრუკ კაზინა“, რომელსაც ფლობს და აკონტროლებს ყაზახეთის რესპუბლიკის მთავრობა.

კომპანია ფლობს და მართავს საქართველოში, ქალაქ ბათუმში მდებარე მრავალფუნქციურ საზღვაო ნავსადგურს (შემდგომში „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“). ბათუმის საზღვაო ნავსადგური მოიცავს ნავთობტერმინალებს, საკონტეინერო ტერმინალს, სანავმისადგომო კომპლექსს ბორნების მომსახურებისათვის, მშრალი ტვირთების ტერმინალს და სამგზავრო ტერმინალებს. მშრალი ტვირთებისა და სამგზავრო ტერმინალებს, ასევე სანავსადგურო მომსახურებას კომპანია მართავს. ნავთობტერმინალი, საკონტეინერო ტერმინალი და ბორნების გადასასვლელები იჯარით არის გადაცემული სხვა ოპერატორებზე (იხ. მე-18 შენიშვნა).

2019 წლის ნოემბერში საქართველოს მთავრობამ გამოსცა ახალი ბრძანება, რომლითაც განისაზღვრა იურიდიული პირების სახელმწიფო საკუთრება, როგორც საწარმოების საზოგადოებრივი დაინტერესების პირად (სდპ) განსაზღვრის კრიტერიუმი. 2019 წლის დეკემბერში კომპანია სდპ-ად განისაზღვრა.

კომპანიის იურიდიული მისამართია ბაქოს ქ. 15, ბათუმი, საქართველო.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა პარტნიორის მიერ. პარტნიორთა კრება, ჩვეულებრივ, ტარდება საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში.

პარტნიორს აქვს იურიდიული უფლება შეცვალოს ფინანსური ანგარიშგება გამოშვების შემდეგ.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

2.1 მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.1 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია უახლოეს ლარამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკები წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდზე ვრცელდება.

(ა) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციების თავდაპირველ აღრიცხვას კომპანია აწარმოებს ოპერაციის თარიღისთვის დადგენილი სამუშაო ვალუტის კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით. ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმომდგარი ნებისმიერი სხვაობა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. იმ არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც კომპანია თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თანხის რამდენიმე წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, კომპანია თითოეულისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში;
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(გ) შემოსავალი

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა კლიენტს ანაზღაურების შესაბამისი ოდენობით, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლის და მომსახურების სანაცვლოდ.

კომპანია შემოსავლებთან დაკავშირებულ თავის შეთანხმებებს სპეციალურ კრიტერიუმებს ადარებს, რათა განსაზღვროს ამ შეთანხმებებში იგი პრინციპალად გამოდის თუ პრინციპალის აგენტ მხარედ. ზოგადად კომპანიამ დაასკვნა, რომ შემოსავლებთან დაკავშირებულ შეთანხმებებში იგი პრინციპალის სახით მოქმედებს.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსურ ანგარიშგებაში კომპანია შემდეგი ტიპის შემოსავლებს აღიარებს:

მომსახურების გაწევა

შემოსავალი მშრალი ტვირთის გადატვირთვის მომსახურებიდან, შემოსავალი პორტში შემოსული ხომალდების მომსახურებიდან, დასაწყობებიდან და ჯარიმებიდან, ასევე შემოსავალი სამგზავრო ტერმინალებიდან აღიარდება ანგარიშგების პერიოდში ტრანსპორტირებული მშრალი ტვირთის ფაქტიური მოცულობის და გაწეული სანავსადგურო მომსახურების საფუძველზე.

ისეთი მომსახურებების შემთხვევაში, რომლებიც საანგარიშგებო თარიღისთვის სრულად არ არის გაწეული, მაგალითად, როდესაც გემების მომსახურება საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შემოსავლის აღიარება ხდება მომსახურების გარკვეული ეტაპის დასრულების მითითებით. მომსახურების დასრულებული ეტაპი ფასდება გაწეული სამუშაოების ფიზიკური შედეგის შეფასებით, როგორც არის დამუშავებული ტვირთის მოცულობა, მთლიან ტვირთთან შედარებით.

კომპანიის სხვა შემოსავალი მოიცავს საიჯარო და ფინანსურ შემოსავალს:

საიჯარო შემოსავალი

საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, საოპერაციო ხასიათის გამო, ის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში.

ფინანსური შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში ფინანსური შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც მომავალში მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ზუსტ დისკონტირებას ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტის ვადაზე ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ფინანსური შემოსავლები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ გადახდილ საფასურზე. თუ კომპანია კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. 2020 წლისა და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია ასეთ ფინანსურ აქტივებს არ ფლობდა.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

დებიტორული დავალიანება აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ გადახდის თანხა უპირობოდ მიიღება მომხმარებლისგან.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტისგან გადახდა მიიღება ან გადახდის ვადა დადგება (რომელიც უფრო ადრე მოხდება) კომპანიის მიერ შესაბამისი საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე. სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც კომპანია გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

(დ) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. დივიდენდებზე გადაიხდება მოგების გადასახადი და ის დაირიცხება იმ აქციონერებზე დივიდენდებზე განაწილებულ მოგებაზე, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში. გადასახადი დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამისი განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის პარტნიორებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადის დავალიანება საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და გაცხადდება, როგორც სხვა გადასახადები მოგება-ზარალის ანგარიშგების სხვა არასაოპერაციო ხარჯებში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოსგან მიღებული ან მისთვის გადასახდელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა თანხა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება, როგორც წინასწარ გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, ან როგორც საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა.

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო საფუძველზე წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშის დანერგვით. ამიტომ კომპანია ყველა საგადასახადო კრედიტორულ და დებიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

(ე) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათი მართვის კომპანიისეულ ბიზნეს-მოდელზე. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანია პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომლებიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით („ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“) განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ორგანიზაცია ის საკუთარ ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად. ამორტიზებული ღირებულებით კლასიფიცირებული ან შეფასებული ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

კომპანიის ფინანსური აქტივები მოიცავს ნაღდ ფულს ბანკში, სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს და დებიტორულ დავალიანებებს, ფინანსური და საოპერაციო იჯარის ფარგლებში.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს, ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს და დებიტორულ დავალიანებებს ფინანსური და საოპერაციო იჯარის ფარგლებში.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ კომპანია დათმობს აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას, ან იტოვებს ამგვარ უფლებას, მაგრამ იღებს მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულებას; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. როდესაც კომპანიას არც გადაუცია და არც შეუნარჩუნებია აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და არც აქტივზე კონტროლი აქვს გადაცემული, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას იმდენად, რამდენადაც გააგრძელებს მასში მონაწილეობას. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს, უმცირესით.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ განმარტებითი შენიშვნები მნიშვნელოვანი დაშვებების შესახებ (მე-3 შენიშვნა);
- ▶ სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-12 შენიშვნა).

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ყველა ფინანსურ აქტივზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის კომპანია, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების და ფინანსური და საოპერაციო იჯარის საფუძველზე დებიტორული დავალიანებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტებისთვის კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 90 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ სავარაუდოდ კომპანია სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ისეთ მომხმარებლებთან დაკავშირებით, რომლებიც უკვე იყვნენ დეფოლტირებული მომხმარებლების კატეგორიაში შეყვანილნი და გაფორმებული ჰქონდათ სესხის დაფარვის ან რესტრუქტურისაციის ხელშეკრულებები, გამოყენებულია ინდივიდუალური შეფასება. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება.

(i) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები, კრედიტორული დავალიანებები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული დავალიანებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებს, პროცენტიან სესხებზე დარიცხულ პროცენტს, გადასახდელ დივიდენდებს და საიჯარო ვალდებულებებს.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური ვალდებულებები ორ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები;
- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები (სესხები) ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს, აგრეთვე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დარიცხული ამორტიზაციის პროცესში.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯების ნაწილში.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლდება იმავე კრედიტორის სხვა ვალდებულებით, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(ii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებული კანონი იძლევა აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის უფლებას და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(iii) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს და არაფინანსურ აქტივებს, მაგალითად ძირითად საშუალებებს, აფასებს სამართლიანი ღირებულებით საბალანსო უწყისის თითოეული თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან მისი მიყიდვით ბაზრის სხვა მონაწილისათვის, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებშიც მაქსიმალურად გამოიყენება საბაზრო მონაცემები და მინიმალურად – არასაბაზრო მონაცემები.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, კომპანიამ აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

(ზ) ფულადი დივიდენდები და არაფულადი განაწილება მშობელ კომპანიაზე

კომპანია აღიარებს ვალდებულებას, მოახდინოს ფულადი ან არაფულადი განაწილება მშობელი კომპანიისთვის, როდესაც განაწილება ნებადართულია და აღარ არის კომპანიის გადაწყვეტილების საგანი. მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლის მიხედვით, მოგების განაწილება ნებადართულია მაშინ, როდესაც მტკიცდება პარტნიორთა და აქციონერთა საერთო კრების მიერ მიღებული დადგენილებით. შესაბამისი თანხის აღიარება პირდაპირ კაპიტალში ხდება.

არაფულადი განაწილება ფასდება გასანაწილებელი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულების გადაფასების აღიარება პირდაპირ კაპიტალში ხდება.

არაფულადი აქტივების განაწილებისას ყოველგვარი სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და განაწილებული აქტივების საბალანსო ღირებულებას შორის აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(თ) ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიხშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება აუცილებელი, კომპანია ასეთ ნაწილებს აღიარებს დამოუკიდებელ აქტივად კონკრეტული სასარგებლო გამოყენების ვადით და შესაბამისად აღრიცხავს ცვეთას. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

გადაფასების ყოველგვარი ნამეტი მიეკუთვნება აქტივების გადაფასების რეზერვს და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კაპიტალის ნაწილში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რომელიც მანამდე ხარჯად იყო აღიარებული. ასეთ შემთხვევაში ღირებულების გაზრდის აღიარება ხდება გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობის სახით. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება ხარჯის სახით გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია აქტივის გადაფასების რეზერვში.

აქტივების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივების გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივების თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გარდა ამისა, გადაფასების თარიღისთვის დაგროვილი ცვეთა ჩამოიწერება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან და წმინდა ღირებულების გადანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების მისაღებად. გასხვისებისას, გაყიდულ, იჯარით გაცემულ ან ლიკვიდირებულ კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული ნებისმიერი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე (წლებში) შემდეგნაირად:

	სასარგებლო გამოყენების ვადები
შენობა-ნაგებობები	50-მდე
ელექტრო აღჭურვილობა	50-მდე
გემები	25-მდე
ავეჯი	5-20
მიწის გაუმჯობესება	5-30

აქტივების ცვეთა იწყება მათი შემენის თვიდან, ან, კომპანიის მიერ აშენებული აქტივების შემთხვევაში, აქტივის დასრულებისა და ექსპლუატაციაში მიღების თვიდან. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს (ე.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აღირიცხება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ პერიოდისთვის, რომლის განმავლობაშიც მოხდა აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები ყოველწლიურად გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

(ი) იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმებისას კომპანია აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. კომპანია საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

i) გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები

კომპანია აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და იცვლება საიჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი გადაფასების მიხედვით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის კომპანიაზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით. კომპანიას არ აქვს ამგვარი საიჯარო ხელშეკრულებები. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები ასევე გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები 2.2 ნაწილში – არაფინანსური აქტივების გაუფასურება.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ii) საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა კომპანიის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიას, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს. საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, კომპანია იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში გათვალისწინებული პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება – განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის.

iii) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

კომპანია იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას მის მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკს და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისთვის.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი.

კომპანიის შიგნით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

არამატერიალური აქტივების სასარგებლო გამოყენების ვადა განსაზღვრული ვადით ფასდება და მათი მაქსიმალური ვადა 39 წელია.

შეზღუდული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც იარსებებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები.

ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი, სასარგებლო გამოყენების შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში, მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება შესაბამისად ცვლის ამორტიზაციის პერიოდს ან მეთოდს და აღირიცხება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამისი ხარჯის კატეგორიაში. კომპანია არ ფლობს სასარგებლო გამოყენების შეუზღუდავი ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს.

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს (ე.ი. იმ თარიღში, როდესაც ხდება კონტროლის მიღება) ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტისას მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან წმინდა შემოსულობასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) გარიგებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან ყველა გარიგება ფასდება თვითღირებულებით, თუ სხვა რამეს არ ითვალისწინებს ფასს, მაგალითად ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი გადახდა“ ან ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. იმ შემთხვევაში, თუ გარიგებები არ შეიცავს საზღაურს, მაშინ მათი ღირებულება ნულით ფასდება.

(მ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოღინება, რაც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას ყველაზე ახალი ბიუჯეტების და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. გრძელვადიანი ზრდის ტემპი გამოითვლება და გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი საქმიანობის გაუფასურების ზარალი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგების ხარჯების კატეგორიებში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა მანამდე გადაფასებული ქონებისა, რომლის გადაფასებაც აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი ქონების შემთხვევაში, გაუფასურების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ნებისმიერი წინა გადაფასების თანხამდე.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ნ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

თითოეული პროდუქტის ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად გაწეული ხარჯები შემდეგნაირად აღირიცხება:

- ▶ ნედლეული: შესყიდვის ღირებულება პირველი შემოსავალში/პირველი გასავალში (ე.წ. FIFO) მეთოდით.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის სავარაუდო ხარჯი.

(ო) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ბანკებში ნაღდი ფულის ნაშთისგან. ნაღდი ფული ბანკში გულისხმობს პროცენტიან მიმდინარე ანგარიშებს.

(პ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ასევე შესაძლებელია ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ყოველგვარი ანაზღაურების გამოკლებით.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსური ხარჯების ნაწილში.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

2.3 ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში

(i) ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

შემდეგი ცვლილებები და ინტერპრეტაციები პირველად იქნა გამოყენებული 2020 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება „საწარმოს განმარტება“;
- ▶ ბასს (IAS) 7, ფასს (IFRS) 9 და ბასს (IAS) 39-ის „საპროცენტო განაკვეთის საბაზისო რეფორმა“ ცვლილება;
- ▶ ბასს (IAS) 1 და ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება „ტერმინის „არსებითის“ განმარტება“;
- ▶ ბასს (IAS) 16-ის ცვლილება „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო დათმობა“.

(ii) სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდისთვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა მოცემულია ქვემოთ:

- ▶ ფასს (IFRS) 17: „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში: „ვალდებულებების მოკლე და გრძელვადიანად კლასიფიცირება“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 3-ში: „კონცეპტუალური საფუძვლების საცნობარო ინფორმაცია“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 16-ში: „ძირითადი საშუალებები“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 37-ში: „დამამძიმებელი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 1-ში: „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება – შვილობილი კომპანიები, რომლებიც პირველად იყენებენ ფასს სტანდარტებს“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში: „ფინანსური ინსტრუმენტები – გადასახდელები „10-პროცენტიანი“ ტესტის ფარგლებში, ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 41-ში: „სასოფლო მეურნეობა – დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებაში“.

მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ახალ სტანდარტებს არსებითი გავლენა ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

ფინანსური იჯარა – კომპანია, როგორც მეიჯარე

კომპანიას მშობელ კომპანიასთან გაფორმებული აქვს საიჯარო ხელშეკრულებები 1-ელ, მე-2, მე-3 ნავმისადგომებსა და სარეიდო სადგომზე. კომპანიამ ამ შეთანხმებების პირობების შეფასების შედეგად დაასკვნა, რომ იგი გადასცემს ამ ქონების საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს და აღნიშნულ ხელშეკრულებებს ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხავს (მე-18 შენიშვნა).

კომპანიას კიდევ ერთი საიჯარო შეთანხმება აქვს დადებული შპს „ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალთან“ მე-4, მე-5, მე-6 ნავმისადგომების, საბორნე ტერმინალის, გარკვეული მანქანა-დანადგარებისა და აღჭურვილობის, ასევე 13.6 ჰექტარის მიწის ნაკვეთის იჯარით გადაცემაზე. საიჯარო ხელშეკრულება 2007 წლის აპრილში გაფორმდა 48-წლიანი ვადით, რომელიც 2055 წლის 30 ივნისს იწურება. კომპანიამ ამ შეთანხმებების პირობების შეფასების შედეგად დაადგინა, რომ მას მოიჯარისთვის გადაცემული აქვს ამ ქონების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და სარგებელი, გარდა მიწის ნაკვეთისა. შესაბამისად, კომპანიამ საიჯარო გადასახდელები გადაანაწილა ფინანსურ და საოპერაციო იჯარების ელემენტებს შორის, თითოეული ელემენტის იჯარის უფლებით ფლობის სამართლიანი ღირებულებების პროპორციულად (მე-18 შენიშვნა).

იჯარების კლასიფიკაციასთან დაკავშირებული განსჯა გავლენას ახდენს მათ აღრიცხვაზე და შეიძლება არსებითად იმოქმედოს ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზრის პირობების ან გარიგებების ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების გაუფასურება

ძირითადი საშუალებების გაუფასურების დადგენა ხდება მაშინ, როდესაც გარკვეული გარემოებები მიუთითებს შესაძლო გაუფასურებაზე. 2020 წლის განმავლობაში, ხელმძღვანელობის შეფასებით, არ არსებობდა პოტენციურ გაუფასურებაზე მიმანიშნებელი გარემოებები და გაუფასურების შემოწმება არ ჩატარებულა.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების სიხშირე

კომპანიამ თავისი ძირითადი საშუალებების აღრიცხვისთვის გადაფასებული ბაზა აირჩია. ბასს (IAS) 16-ის „ძირითადი საშუალებები“ მიხედვით, კომპანია ვალდებულია ისეთი სიხშირით გადაფასოს ძირითადი საშუალებები, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის.

ძირითადი საშუალებების ბოლო გადაფასება მოხდა 2019 წლის 31 ივლისის მდგომარეობით და აისახა ამავე პერიოდის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში. კომპანიის განსჯის თანახმად, ძირითადი საშუალებების გადაფასების აუცილებლობა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ იდგა, რადგან ბოლო გადაფასების თარიღიდან ადგილი არ ჰქონია ისეთ მოვლენებს ან გარემოებებს, რომლებიც მიანიშნებდა, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

კომპანია აღიარებს რეზერვებს საოპერაციო და ფინანსური იჯარების ფარგლებში სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და იყენებს სტანდარტის გამარტივებულ მიდგომას.

ხელმძღვანელობამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადის გათვალისწინებით. კომპანიამ გამოიყენა კომპანიის საკრედიტო ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით მომზადებული ანარიცხის მოდელი, რომელიც დებიტორების მომავალზე ორიენტირებულ ფაქტორებს და ეკონომიკურ გარემოს მოერგო.

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისთვის და საოპერაციო და ფინანსური იჯარების ფარგლებში დებიტორული დავალიანებებისთვის კომპანიამ განსაზღვრა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო.

შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიუღებელი თანხების მოსალოდნელი რეზერვი 3,105,762 ლარის (2019 წ.: 2,926,093 ლარი) ოდენობით, სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების გაუფასურებით გამოწვეული შესაძლო ზარალის ყველაზე ზუსტი შეფასებაა (მე-12 შენიშვნა).

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დარიცხული გადასახადის ანარიცხები

2015 წლის 4 დეკემბერს კომპანიამ მიიღო საგადასახადო შემოწმების აქტის პროექტი, რომლითაც საქართველოს საგადასახადო უწყებების („GTA“) მიერ გათვალისწინებული იყო 7,284,431 ლარის ოდენობის დამატებითი გადასახადები და ჯარიმა 2010-2014 წლებისთვის. ამასთან დაკავშირებით შესაძლო ეკონომიკური გადინების მაქსიმალური სიზუსტით შეფასების შედეგად კომპანიამ 1,340,392 ლარი დარიცხა (მე-16 შენიშვნა).

4. შემოსავალი

	2020	2019
	ლარი	ლარი
სანავსადგურო მოსაკრებელი და მომსახურების ღირებულება (ა)	27,882,332	24,290,531
მშრალი ტვირთების ტერმინალი (ბ)	17,188,487	12,803,123
ტვირთის შენახვა და ჯარიმები	179,861	77,636
სამგზავრო ტერმინალი	–	18,547
სხვა შემოსავალი	551,384	489,856
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	45,802,064	37,679,693
შემოსავალი იჯარიდან (18.2 შენიშვნა)	4,676,740	3,511,328
სულ შემოსავალი	50,478,804	41,191,021

(ა) სანავსადგურო გადასახადები და მომსახურებები მოიცავს ხომალდებისთვის გაწეული მომსახურებებით წარმოქმნილ შემოსავალს, რაც, თავის მხრივ მოიცავს შემდეგს: ნავსადგურში შემოსვლის მოსაკრებელი, ნავმისადგომის მოსაკრებელი, სარეიდო სადგომის მოსაკრებელი, ბუქსირით მომსახურების, სანიტარული მომსახურების, წყლით მომარაგების და სხვა მომსახურებების ღირებულება.

(ბ) ტერმინალი განკუთვნილია სამოცი ათას ტონამდე წონის ტვირთამწეობის გემებიდან მშრალი ტვირთის გადმოტვირთვისთვის. ტერმინალი სპეციალიზებულია ნაყარი და შერეული ტვირთების დამუშავებაზე. დატვირთვა-გადმოტვირთვის სამუშაოები ხორციელდება პორტალური აწეების მეშვეობით.

სახელშეკრულებო ნაშთები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	4,869,847	4,014,181
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	7,268	23,805

მიმდინარე პერიოდში კომპანიამ აღიარა შემოსავალი 23,805 ლარის ოდენობით (2019 წ.: 29,951 ლარი), რომელიც უკავშირდება მიმდინარე ვალდებულების ნაშთს პერიოდის დასაწყისში.

პერიოდის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში უმეტესად უკავშირდება პერიოდის განმავლობაში გაფორმებულ ახალ მომსახურების ხელშეკრულებებს.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება

	2020	2019
	ლარი	ლარი
თანამშრომელთა სარგებელი	14,959,392	12,670,561
ძირითადი საშუალებების ცვეთა და გამოყენების უფლებით		
გადაცემული აქტივი	7,256,202	5,981,134
საიჯარო ხარჯი	4,405,315	3,820,324
მასალები	1,275,279	1,110,326
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	1,094,045	800,144
ქონებისა და მიწის გადასახადი	962,950	976,851
დაცვა-უსაფრთხოება	827,041	822,941
საწვავის ხარჯი	699,979	676,171
დაზღვევა	640,881	633,622
ელექტროენერგიის ხარჯი	431,707	432,776
ამორტიზაცია	21,727	18,716
სხვა	371,789	388,827
	32,946,307	28,332,393

6. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
თანამშრომელთა სარგებელი	4,344,326	4,112,394
ამორტიზაცია	201,326	202,172
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი (მე-12 შენიშვნა)	172,613	269,220
პროფესიული მომსახურება	199,074	266,538
პროგრამული მხარდაჭერა	120,917	114,954
კომუნალური ხარჯები	64,631	68,957
მგზავრობის ხარჯი	52,704	190,371
დაზღვევა	39,077	40,359
კომუნიკაციები	25,396	27,702
ცვეთა	4,465	852
სხვა	103,690	208,534
	5,328,219	5,502,053

2020 წლის განმავლობაში აუდიტორის ანაზღაურებამ სულ 179,900 ლარი შეადგინა (2019 წ.: 184,591 ლარი).

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
ფინანსური შემოსავალი		
საპროცენტო შემოსავალი ნაღდ ფულზე ბანკში.	903,928	489,223
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან (18.3 შენიშვნა)	507,519	477,673
	1,411,447	966,896
ფინანსური ხარჯები		
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (18.1 შენიშვნა)	38,232	33,929
	38,232	33,929

8. სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები

8.1 სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი

	2020	2019
	ლარი	ლარი
საგადასახადო ხარჯების ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი (ა)	285,922	294,392
შემოსულობა ადრე აღიარებული საგადასახადო დარიცხვების შემობრუნებიდან	–	139,579
სხვა	402,661	544,923
	688,583	978,894

8.2 სხვა არასაოპერაციო ხარჯები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
საიჯარო ქონების გაუმჯობესების ხარჯი (ბ)	1,348,239	304,385
საგადასახადო ხარჯები (ა)	285,922	294,392
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული დანაკარგები	71,704	182,472
სხვა ხარჯები	109,174	446,337
	1,815,039	1,227,586

(ა) გაწეული დანახარჯები უკავშირდება ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალზე გაცემული ფინანსური იჯარის საფუძველზე იჯარით აღებულ ქონებას (18.3 შენიშვნა). ეს საგადასახადო დანახარჯები მთლიანად ანაზღაურდება მოიჯარის მიერ.

(ბ) გაწეული ხარჯები უკავშირდება შშობელი კომპანიის მიერ იჯარით აღებული 1-ლი, მე-2 და მე-3 ნავმისადგომების ჰიდრაულიკური და ელექტრონული სანავიგაციო ობიექტების ტექნიკურ მომსახურებას.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	მიწის გაუმჯობესება	შენობანაგებობები	გემები	ელექტრო აღჭურვილობა	ავტო	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
გადაფასება								
2019 წლის 1 იანვარს	58,218,457	2,830,766	53,110,128	13,871,526	33,032,122	253,160	2,183,676	163,499,835
შესყიდვები	–	–	–	–	–	–	4,186,976	4,186,976
გადატანა დაუმთავრებელი მშენებლობიდან	–	–	1,341,528	3,453,477	610,510	18,637	(5,424,152)	–
გასვლები	–	–	(30,842)	–	(669,152)	(706)	(27,437)	(728,137)
გადაფასებით მიღებული შემოსულობა								
გადაფასების რეზერვში ასახვით	18,672,531	639,550	2,250,769	3,170,553	2,375,225	321	–	27,108,949
გადაფასების შედეგად მიღებული ზარალი, აღიარებული								
შემოსავლის ანგარიშგებაში	–	(2,837)	(5,596,013)	(437,173)	(1,253,410)	(60,406)	753	(7,349,086)
დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა								
გადაფასებისას	–	(323,286)	(3,776,256)	(4,284,925)	(7,131,731)	(82,892)	–	(15,599,090)
2019 წლის 31 დეკემბერს	76,890,988	3,144,193	47,299,314	15,773,458	26,963,564	128,114	919,816	171,119,447
შესყიდვები	–	–	–	–	–	–	5,522,809	5,522,809
გადატანა დაუმთავრებელი მშენებლობიდან	–	478,039	704,550	1,268,534	1,541,153	30,697	(4,022,973)	–
გასვლები	–	–	–	(86,124)	(25,386)	(377)	–	(111,887)
2020 წლის 31 დეკემბერს	76,890,988	3,622,232	48,003,864	16,955,868	28,479,331	158,434	2,419,652	176,530,369
დაგროვილი ცვეთა								
2019 წლის 1 იანვარს	–	264,450	3,020,973	3,352,832	6,167,939	66,408	–	12,872,602
ცვეთის ხარჯი	–	132,644	1,351,467	1,768,442	2,697,458	23,445	–	5,973,456
გასვლები	–	–	(4,404)	–	(441,541)	(177)	–	(446,122)
დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა								
გადაფასებისას	–	(323,286)	(3,776,256)	(4,284,925)	(7,131,731)	(82,892)	–	(15,599,090)
2019 წლის 31 დეკემბერს	–	73,808	591,780	836,349	1,292,125	6,784	–	2,800,846
ცვეთის ხარჯი	–	186,381	1,544,364	2,379,000	3,117,439	24,527	–	7,251,711
გასვლები	–	–	–	(38,750)	(1,363)	(70)	–	(40,183)
2020 წლის 31 დეკემბერს	–	260,189	2,136,144	3,176,599	4,408,201	31,241	–	10,012,374
წმინდა საბალანსო ღირებულება								
2019 წლის 31 დეკემბერს	76,890,988	3,070,385	46,707,534	14,937,109	25,671,439	121,330	919,816	168,318,601
2020 წლის 31 დეკემბერს	76,890,988	3,362,043	45,867,720	13,779,269	24,071,130	127,193	2,419,652	166,517,995

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ძირითადი საშუალებები საბალანსო ღირებულებით 160,867,425 ლარი (2019 წ.: 160,867,425 ლარი) წარმოადგენს საგადასახადო გირაოს შემოსავლების სამსახურის მიერ მიმდინარე საგადასახადო დავის ფარგლებში (18.4 შენიშვნა).

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. არამატერიალური აქტივები

	პროგრამული უზრუნველყოფა	ლიცენზიები	უზუფრუქტის უფლება მიწაზე	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
თვითღირებულება				
2019 წლის 1 იანვარს	57,275	717,674	731,488	1,506,437
შესყიდვები	–	8,754	–	8,754
2019 წლის 31 დეკემბერს	57,275	726,428	731,488	1,515,191
შესყიდვები	20,118	31,606	–	51,724
2020 წლის 31 დეკემბერს	77,393	758,034	731,488	1,566,915
ამორტიზაცია და გაუფასურება				
2019 წლის 1 იანვარს	48,077	268,656	56,108	372,841
ამორტიზაცია	4,415	197,757	18,716	220,888
2019 წლის 31 დეკემბერს	52,492	466,413	74,824	593,729
ამორტიზაცია	7,428	196,909	18,716	223,053
2020 წლის 31 დეკემბერს	59,920	663,322	93,540	816,782
წმინდა საბალანსო ღირებულება				
2019 წლის 31 დეკემბერს	4,783	260,015	656,664	921,462
წმინდა საბალანსო ღირებულება				
2020 წლის 31 დეკემბერს	17,473	94,712	637,948	750,133

11. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
სათადარიგო ნაწილები (თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით)	1,170,851	993,924
ნავთობი და საწვავი (თვითღირებულებით)	161,703	209,848
სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგები (თვითღირებულებით)	36,469	15,959
	1,369,023	1,219,731

12. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	8,428,771	7,219,198
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(3,105,762)	(2,926,093)
	5,323,009	4,293,105

სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებას პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 0-დან 30 დღემდეა.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია მოძრაობა სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში:

	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ლარი
2019 წლის 1 იანვარს	2,485,489
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი (მე-6 შენიშვნა)	269,220
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	171,384
2019 წლის 31 დეკემბერს	2,926,093
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი (მე-6 შენიშვნა)	172,613
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	378,180
ჩამოწერილი თანხები	(371,124)
2020 წლის 31 დეკემბერს	3,105,762

ანალიზი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით ასეთია:

	არც ვადაგადა- ცილებული და არც გაუფასურ- ებული	ვადაგადაცილებული დღეები				
2020 წლის 31 დეკემბერი		<30 დღე	30-60 დღე	61-90 დღე	>91 დღე	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	–	0.03%	0.05%	0.00%	80%	
მთლიანი შეფასებული მოსალოდნელი დეფოლტირებული საბალანსო ღირებულება	2,759,549	638,540	1,150,642	–	3,880,040	8,428,771
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	(208)	(605)	–	(3,104,949)	(3,105,762)

	არც ვადაგადა- ცილებული და არც გაუფასურ- ებული	ვადაგადაცილებული დღეები				
2019 წლის 31 დეკემბერი		<30 დღე	30-60 დღე	61-90 დღე	>91 დღე	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	–	0.08%	0.05%	0.00%	98%	
მთლიანი შეფასებული მოსალოდნელი დეფოლტირებული საბალანსო ღირებულება	1,677,310	106,303	2,460,584	216	2,974,785	7,219,198
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	(80)	(1,275)	–	(2,924,738)	(2,926,093)

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავდა საბანკო ანგარიშებზე ნაღდი ფულის მთლიან ნაშთს, რომელზეც პროცენტი ირიცხება შეთანხმებული საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. გამომუშავებული საპროცენტო შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებზე განხილულია მე-7 შენიშვნაში.

14. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის 30,391,470 ლარს შეადგენდა და მას სრულად ფლობს საქართველოს მთავრობა.

ექსკლუზიური მართვის შესახებ გაფორმებული და მოგვიანებით შეცვლილი ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიის მართვის ყველა უფლება, ასევე უფლება მიეღოს მის მოგებაზე 49 წლით აქვს გადაცემული მშობელ კომპანიას. ხელშეკრულებას ვადა ეწურება 2055 წელს.

გადაფასების რეზერვი

გადაფასების რეზერვი გამოიყენება ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების ზრდის აღრიცხვისთვის, და ასევე შემცირების აღრიცხვისთვის იმდენად, რამდენადაც ღირებულების შემცირება უკავშირდება ღირებულების ზრდას იმავე აქტივზე, რომელიც მანამდე კაპიტალში იყო აღიარებული. რეზერვის გამოყენება დივიდენდების გადასახდელად არ შეიძლება.

გაუნაწილებელი მოგება

ექსკლუზიური მართვის უფლებების მიხედვით, ამ უფლებების მფლობელს შეუძლია მიიღოს მოგება კომპანიის საქმიანობიდან მხოლოდ ექსკლუზიური მართვის უფლებების მოქმედების ვადის განმავლობაში, ანუ 2006 წლის 22 ივლისიდან 2055 წლის 22 ივლისამდე. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუნაწილებელი მოგებიდან 35,938,233 ლარი მიეკუთვნება კომპანიის მიერ 2006 წლის 22 ივლისამდე მიღებულ მოგებას და ამიტომ ის არ ექვემდებარება დივიდენდების სახით განაწილებას მშობელ კომპანიაზე.

დივიდენდები

2020 წელს კომპანიამ გამოაცხადა 1,116,412 ლარის დივიდენდები (2019 წ.: 5,596,972 ლარი). 2020 წელს კომპანიამ გადაიხადა მისი 2019 წლისთვის დარჩენილი 3,332,102 ლარის სადივიდენტო კრედიტორული დავალიანება და 2020 წლის გამოცხადებული დივიდენდები 1,116,412 ლარის ოდენობით.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14. კაპიტალი (გაგრძელება)

კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ ეხება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე შეზღუდვები. კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

15. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
კრედიტორული დავალიანება დაკავშირებული მხარეებისთვის მიმართ (17.1 შენიშვნა)	2,001,921	5,721,306
გრძელვადიან აქტივებში გადასახდელი თანხები	280,058	521,999
სხვა კრედიტორული დავალიანება	908,121	648,124
	3,190,100	6,891,429

16. ანარიცხები

	გამოუყენებელი შვებულებები	გადასახადები (18.4 შენიშვნა)	სულ
2019 წლის 1 იანვარს	142,008	1,340,392	1,482,400
წლის დანარიცხი	2,468	–	2,468
2019 წლის 31 დეკემბერს	144,476	1,340,392	1,484,868
წლის დანარიცხი	41,073	–	41,073
2020 წლის 31 დეკემბერს	185,549	1,340,392	1,525,941

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

17.1 საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული გარიგებები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია იმ გარიგებების მთლიანი თანხა, რომლებიც შესაბამის ფინანსურ წელს დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელდა:

გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან და ნაშთები საოპერაციო საქმიანობაში	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან (ა)	შემოსავალი დაკავშირებული მხარეებისგან (ბ)	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები*	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ**
2020				
მშობელი კომპანია	3,479,526	2,062,841	1,543,490	2,001,921
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები				
შპს „პეტროტრანსი“	–	–	68,810	–
შპს „რომპეტროლ ჯორჯია“	39,318	–	–	–
2019				
მშობელი კომპანია	3,184,335	2,108,529	887,088	5,709,631
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები				
შპს „პეტროტრანსი“	–	–	60,223	–
შპს „რომპეტროლ ჯორჯია“	203,936	–	–	11,675

* დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები აღირიცხება სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაწილში და ისინი გაუფასურებული არ არის (მე-12 შენიშვნა).

** ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ აღირიცხება სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების ნაწილში (მე-15 შენიშვნა).

- (ა) კომპანიას მშობელი კომპანიისგან იჯარით აქვს აღებული საბუქსირო გემები „თამარა 1“ და „თამარა 2“, ასევე ნავი „მედეა“.
- (ბ) კომპანიას მშობელი კომპანიისთვის იჯარით აქვს გადაცემული 1-ლი, მე-2, მე-3 ნავმისადგომები და აგრეთვე სარეიდო სადგომი (18.3 შენიშვნა) და მას სანავსადგურო მომსახურებასაც უწევს.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17.2 ფინანსური გარიგებები

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული ფინანსური იჯარა	ფინანსური შემოსავალი	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები
2020		
მშობელი კომპანია (18.3 შენიშვნა)	393,620	4,087,553
2019		
მშობელი კომპანია (18.3 შენიშვნა)	388,710	3,824,346

დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხები	ვალუტა	საპროცენტო ხარჯი	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები			
2020			
შპს „პეტროტრანსი“ (გ)	აშშ დოლარი	–	354,856
2019			
შპს „პეტროტრანსი“ (გ)	აშშ დოლარი	–	310,572

(ა) კომპანიამ საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან – შპს „პეტროტრანსი“ მიიღო სესხი, მომავალში გადასაყიდად დიზელის საწვავის და მაზუტის შესყიდვის დაფინანსების მიზნით. სესხის ძირითადი თანხა სრულად დაიფარა 2017 წელს. დარჩენილი ნაშთი 354,856 ლარის (2019 წ.: 310,572 ლარი) ოდენობით წარმოადგენს საპროცენტო კრედიტორულ დავალიანებას.

17.3 გარიგებები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

2020 წელს კომპანიის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი 4 პირისგან შედგებოდა (2019: 5 პირი). 2020 წელს მათი მთლიანი ანაზღაურება მოიცავდა ხელფასებს, პრემიებს და განთავსების ხარჯებს 2,148,671 ლარის (2019 წ.: 2,203,962 ლარი) ოდენობით.

18. პირობითი ვალდებულებები

18.1 საიჯარო ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მოიჯარე

2007 წლის 19 სექტემბერს კომპანიამ (შემდგომში „მოიჯარე“) გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულება მშობელ კომპანიასთან, 16,767 კვადრატული მეტრი ფართის მქონე მიწის ნაკვეთის დროებით მფლობელობასა და სარგებლობაზე 2055 წლამდე, წლიური გადასახადით 12,575 აშშ დოლარის ოდენობით.

კომპანია ასევე იჯარით იღებს შესაბამის საბუქსირო გემებს, 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადით და ასევე აქვს დაბალი ღირებულების იჯარები. ამ იჯარებისთვის, კომპანია სარგებლობს „მოკლევადიანი იჯარის“ და „დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის“ აღიარებისგან გათავისუფლების უფლებით. მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული დანახარჯები შესულია გასაყიდ ღირებულებაში, სათაურით „საიჯარო ხარჯები“.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

18.1 საიჯარო ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია გამოყენების უფლებით გადაცემული აღიარებული აქტივების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი ლარი
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	326,956
ცვეთის ხარჯი	(8,530)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	318,426
ცვეთის ხარჯი	(8,956)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	309,470

ქვემოთ მოცემულია საიჯარო ვალდებულების საიჯარო ღირებულება (რომელიც საიჯარო ვალდებულებებშია შესული) და მოძრაობა წლის განმავლობაში:

	2020 ლარი	2019 ლარი
1 იანვრის მდგომარეობით	350,158	326,956
საპროცენტო განაკვეთის გაზრდა	38,232	33,929
გადახდები	(39,158)	(35,696)
საკურსო ზარალი	49,154	24,969
31 დეკემბრის მდგომარეობით	398,386	350,158

18.2 საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მეიჯარე

კომპანიას, როგორც მეიჯარეს, მნიშვნელოვანი საოპერაციო იჯარის ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული.

ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა

2007 წლის აპრილში კომპანია დათანხმდა შპს „ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისთვის“ მე-4, მე-5, მე-6 ნავმისადგომების, საბორნე ტერმინალის, გარკვეული მანქანა-დანადგარებისა და აღჭურვილობის, ასევე 13.6 ჰექტარის მიწის ნაკვეთის გადაცემაზე 48 წლიანი იჯარით, რომლის ვადაც 2055 წლის 30 ივნისს იწურება. კომპანიამ საიჯარო გადასახდელები გადაანაწილა ფინანსურ და საოპერაციო იჯარების ელემენტებს შორის, თითოეული ელემენტის იჯარის უფლებით ფლობის სამართლიანი ღირებულებების პროპორციულად.

მე-7 ნავმისადგომის იჯარა

2019 წლის აპრილში კომპანიამ იჯარით გასცა ნავმისადგომი. მოიჯარემ იჯარით აღებულ მიწის ნაკვეთზე დაიწყო ახალი ტერმინალის მშენებლობა კარბიდის გადასატვირთად. საიჯარო ხელშეკრულება ძალაშია 10 წლის ვადით და ის შეიძლება გახანგრძლივდეს დამატებითი 10 წლით. ხელშეკრულების ვადის გასვლის ან შეწყვეტის შემდეგ, ტერმინალი დაინგრევა და მიწის ნაკვეთი დაბრუნდება იჯარის დასაწყისში არსებულ მდგომარეობას.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

18.2 საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მემკვიდრე (გაგრძელება)

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არაგაუქმებად საოპერაციო იჯარაზე მინიმალური სამომავლო მოთხოვნები:

	2020	2019
	ლარი	ლარი
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
ერთი წლის ვადაში	3,410,176	2,411,066
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	13,640,704	14,062,722
5 წელზე მეტი	76,589,011	69,800,691
	93,639,891	86,274,479

2020 და 2019 წლების საოპერაციო იჯარიდან შემოსავალი მოიცავს შემდეგს:

	2020	2019
	ლარი	ლარი
ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისთვის		
გადასახდელი ნავმისადგომების საიჯარო ქირა	2,547,835	2,359,186
მე-7 ნავმისადგომის იჯარა	941,447	754,825
ამწებების და ბარჟის საიჯარო ქირა	838,861	111,753
სხვა იჯარა	348,597	285,564
	4,676,740	3,511,328

18.3 ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მემკვიდრე

კომპანიას, როგორც მემკვიდრეს, ორი მნიშვნელოვანი ფინანსური იჯარის ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული.

ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა

1999 წლის 18 ოქტომბერს კომპანიამ მშობელ კომპანიასთან გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულება 1-ლი, მე-2, მე-3 ნავმისადგომების და სარეიდო სადგომის იჯარით გადაცემაზე 10 წლის ვადით. მოიჯარეს უფლება აქვს კიდევ 10 წლით გააგრძელოს ხელშეკრულება. იჯარის მაქსიმალურმა ვადამ არ უნდა გადააჭარბოს 99 წელს. 2016 წლის 31 ოქტომბრის მდგომარეობით ნავმისადგომების სასარგებლო გამოყენების ვადები განისაზღვრა 14 წლით, 2030 წლის 31 ოქტომბრამდე. 2009 წლის 18 ოქტომბერს და 2019 წლის 18 ოქტომბერს საიჯარო ხელშეკრულება გაგრძელდა 10 წლით იმავე პირობებით და უცვლელი საიჯარო ტარიფით. ზემოთ აღნიშნული ნავმისადგომები იმდენად სპეციალიზებულია, რომ მათი გამოყენება მნიშვნელოვანი ინვესტიციებისა და განახლების გარეშე მხოლოდ მშობელ კომპანიას შეუძლია. კომპანია აღნიშნულ იჯარას აღრიცხავს ფინანსური იჯარის სახით. ხელშეკრულებაში შესული ცვალეზადი საიჯარო გადასახადი აღირიცხება შემოსავლის მუხლში პირობითი საიჯარო ქირის სახით.

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

18.3 ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მეიჯარე (გაგრძელება)

ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის ფინანსური იჯარა

კომპანიას აქვს ფინანსური იჯარა ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალთან მე-4, მე-5 და მე-6 ნავმისადგომებზე (18.2 შენიშვნა).

სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები ფინანსური იჯარის ფარგლებში, წმინდა მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელ ღირებულებასთან ერთად ასეთია:

	ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
ერთი წლის ვადაში	693,084	129,042	822,126
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	2,772,337	501,102	3,273,439
5 წელზე მეტი	2,772,337	3,737,384	6,509,721
სულ მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	6,237,758	4,367,528	10,605,286
გამოკლებული: ფინანსური ხარჯები	(2,150,165)	(3,530,280)	(5,680,445)
მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულება	4,087,593	837,248	4,924,841

	ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			
ერთი წლის ვადაში	606,591	113,451	720,042
ერთი წლის შემდეგ, მაგრამ არაუმეტეს ხუთი წლისა	2,426,366	434,759	2,861,125
5 წელზე მეტი	3,032,957	3,398,897	6,431,854
სულ მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	6,065,914	3,947,107	10,013,021
გამოკლებული: ფინანსური ხარჯები	(2,241,569)	(3,213,795)	(5,455,364)
მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულება	3,824,345	733,312	4,557,657

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

18.3 ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – კომპანია, როგორც მიიჯარე (გაგრძელება)

2020 და 2019 წლების ფინანსურ იჯარაზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი ასეთი იყო:

	ბათუმის ნავთობტერმინალის იჯარა ლარი	ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის იჯარა ლარი	სულ ლარი
2020			
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან (17.2 შენიშვნა)	393,620	113,899	507,519
2019			
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან (17.2 შენიშვნა)	388,710	88,963	477,673

აღნიშნული იჯარით გადაცემული მიწა მოიცავს შპს „საქართველოს რკინიგზის“ საკუთრებაში არსებულ გარკვეულ ინფრასტრუქტურას (შემდგომში „ობიექტები“). საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად, კომპანია ვალდებული იყო ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალის მოთხოვნის შემთხვევაში მოეხდინა ამ ობიექტების დემონტაჟი. იმის გათვალისწინებით, რომ დემონტაჟისთვის საჭირო დროისა და ხარჯების შეფასება შეუძლებელი იყო, კომპანიამ არ გაითვალისწინა ეს ხარჯები საიჯარო ხელშეკრულების თავდაპირველი აღიარებისას და ასეთი ხარჯები გაწეულად ჩათვალა.

2011 წელს კომპანიამ ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალისგან მიიღო ობიექტების დემონტაჟის მოთხოვნა. კომპანიამ მშობელი კომპანიისგან შეისყიდა მიწის ნაკვეთი და დაასრულა ახალი ობიექტის მშენებლობა საქართველოს რკინიგზისთვის. 2014 წლის 1 იანვრამდე აღნიშნულ სამუშაოებზე კომპანიას დახარჯული აქვს 1,493,595 ლარი და მთლიანი თანხა გატარებული აქვს ხარჯებში.

მშენებლობა გადაეცემა საქართველოს რკინიგზას 2021 წლის მეორე კვარტალში, რის შემდეგაც კომპანია დაიწყებს ობიექტის დემონტაჟს. როდესაც ახალი ობიექტი გადაეცემა შპს „საქართველოს რკინიგზას“, ის დაექვემდებარება დღგ-ით დაბეგვრას.

18.4 საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

კომპანიას აქვს დარიცხული ანარიცხები, რომლებიც დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის შეძლებისდაგვარად ზუსტ შეფასებებზე. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ხელმძღვანელობის მიერ გარიგებებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობების ინტერპრეტაციები შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენონ შესაბამისმა სახელმწიფო ორგანოებმა. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

18.4 საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კომპანიას ინსპექცია ჩაუტარა საქართველოს შემოსავლების სამსახურმა. შემოწმებამ მოიცვა 2010 წლის 1 იანვრიდან 2015 წლის 1 იანვრამდე პერიოდი და შეეხო დამატებული ღირებულების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, უკუდაბეგვრის დღგ-ს და იმპორტის გადასახადს, და ასევე 2010 წლიდან 2013 წლამდე პერიოდის მოგების გადასახადს და საშემოსავლო გადასახადს. 2015 წლის 4 დეკემბერს საქართველოს შემოსავლების სამსახურმა გასცა საგადასახადო შემოწმების აქტი 2010-2014 წლებზე. აღნიშნული აქტის მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახურმა დარიცხა 7,284,431 ლარის (ძირითადი საგადასახადო თანხა: 4,225,605, საგადასახადო ჯარიმები: 3,058,828) ოდენობის დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. კომპანია არ დაეთანხმა საქართველოს შემოსავლების სამსახურის მიერ დაკისრებულ გადასახადებს, ჯარიმებს და საურავებს და მისი გადაწყვეტილება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში გაასაჩივრა. 2016 წლის 23 სექტემბერს ფინანსთა სამინისტრომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც, 2,216,605 ლარის ოდენობით ძირითადი თანხის ნაწილის გასაჩივრება არ დაკმაყოფილდა და დარჩენილი თანხა 2,009,000 ლარის ოდენობით უნდა გადამოწმებულიყო აუდიტის დეპარტამენტის მიერ. ამის შედეგად, აუდიტის განყოფილებამ გამოსცა თავისი გადაწყვეტილებები 2017 წლის 11 მაისს და 13 სექტემბერს. ამ გადაწყვეტილებების თანახმად, ძირითადი თანხის დიდი ნაწილი და ჯარიმები და საურავები გაუქმდა, ხოლო 879,000 ლარის ოდენობის თანხა კვლავაც რჩებოდა დავის საგნად. გადაწყვეტილება გასაჩივრდა ფინანსთა სამინისტროში. ძირითადი თანხის დარჩენილი ნაწილი 2,216,605 ლარის ოდენობით გასაჩივრებულია ქუთაისის სამოქალაქო სასამართლოში და კომპანია განაჩენს 2021 წლის განმავლობაში მოელის.

2020 წლის 12 თებერვალს ბათუმის საზღვაო ნავსადგურმა მიიღო აქტი შემოსავლების სამსახურისგან 1,580,000 ლარის ოდენობით დამატებითი ჯარიმის და დაგვიანებული გადახდისთვის პროცენტის დარიცხვის თაობაზე. ხელმძღვანელობამ შეაფასა საგადასახადო შემოწმების ანგარიშში ასახული თითოეული პოზიციის დადებითი შედეგის ალბათობა და მიაჩნია, რომ 1,340,392 ლარის ოდენობით (მე-16 შენიშვნა) დარიცხული ანარიცხების გარდა დამატებითი ეკონომიკური სარგებლის გადინება მოსალოდნელი არ არის.

19. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა

რისკის მართვის ფუნქციას კომპანიაში ეკისრება ფინანსური, საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვა. ფინანსური რისკი მოიცავს საკრედიტო რისკს, ლიკვიდურობის რისკს და საბაზრო რისკს (მათ შორის სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკს და სასაქონლო რისკს).

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. კომპანია არ ფლობს ცვალებადგანაკვეთიან ფინანსურ ინსტრუმენტებს, შესაბამისად საპროცენტო განაკვეთის რისკი არ მოქმედებს. კომპანია გასწევს სავალუტო რისკს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა ზედამხედველობს კომპანიის წინაშე არსებული რისკების მართვას. კომპანია საკმაოდ შეზღუდულად ეწევა ისეთ საქმიანობას, რომლის დროსაც ფინანსური რისკის აღება მოუწევდა. იგი არ ეწევა წარმოებული ინსტრუმენტებით რაიმე საქმიანობას, რისკის მართვის ან სხვა მიზნებისთვის.

კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ:

(i) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანია არ ფლობს სხვა ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც საკრედიტო რისკს ექვემდებარება, გარდა სავაჭრო და საიჯარო დებიტორული დავალიანებებისა და ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა.

საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ მოცულობას საანგარიშგებო თარიღისთვის წარმოადგენს სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების საბალანსო ღირებულება 5,323,009 ლარის ოდენობით (2019 წ.: 4,293,105 ლარი), ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 13,028,320 ლარის ოდენობით (2019 წ.: 9,357,657 ლარი) და საიჯარო დებიტორული დავალიანებების საბალანსო ღირებულება 11,886,649 ლარის (2019 წ.: 10,347,640 ლარი) ოდენობით.

სავაჭრო და საიჯარო დებიტორული დავალიანებები

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთი მოიცავს მშობელი კომპანიის ნაშთებს და აგრეთვე მესამე მხარეების ნაშთებს, რომლებიც მაქსიმუმ 30 დღის ვადაში იფარება (მე-12 შენიშვნა).

საიჯარო დებიტორული დავალიანება მშობელი კომპანიის მხრიდან აღირიცხა ნავმისადგომების იჯარისა და ნავთობის გადაზიდვის ღირებულების თაობაზე შეთანხმებების შესაბამისად. საიჯარო დებიტორული დავალიანება მშობელი კომპანიისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 693,084 ლარს (2019 წ.: 616,771 ლარი). სხვა საიჯარო დებიტორული დავალიანება მოიცავს ხელშეკრულებ საიჯარო ხელშეკრულებებს მე-4, მე-5, მე-6 ნავმისადგომების, საბორნე ტერმინალის, გარკვეული მანქანა-დანადგარებისა და აღჭურვილობის, ასევე მესამე პირებზე მიწის ნაკვეთის გადაცემის შესახებ.

2020 წლის 31 დეკემბერს კომპანიას 49 კლიენტი ჰყავდა (2019 წ.: 41). მათგან ერთ კლიენტს ჰქონდა ერთ მილიონ ლარზე მეტი ნაშთი (2019 წ.: ორი კლიენტი). გაუფასურების ანალიზი მსხვილი კლიენტებისთვის ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი ანარიცხების მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას. ზოგადად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ჩამოიწერება, თუ ისინი 90 დღეზე მეტი პერიოდით არის ვადაგადაცილებული და არ წარმოადგენენ სამართალგამოყენების საგანს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მე-12 შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია კომპანიის სავაჭრო დებიტორული დავალიანების საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარების შესახებ, ანარიცხების მატრიცის გამოყენებით:

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

(i) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც შენარჩუნებულია ფულადი სახსრების ნაშთები და ძირითადი მომხმარებლების სტატუსს, რომლებისგანაც მისაღებია დებიტორული დავალიანებების ნაშთები.

(ii) ლიკვიდურობის რისკი

კომპანია ფულადი სახსრების დეფიციტის რისკს აკონტროლებს ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი გადინებისა და შემოდინების ანალიზით ერთ თვეზე ნაკლები, ერთიდან სამ თვემდე, სამი თვიდან ერთ წლამდე და ერთიდან ხუთ წლამდე პერიოდებისთვის.

კომპანიის მიზანია, დაკავშირებული მხარეების სესხების გამოყენებით ბალანსის დაცვა დაფინანსების უწყვეტობის შენარჩუნებასა და მოქნილობას შორის.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული გადახდების საფუძველზე.

	მოთხოვ- ნამდე	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
2020						
პროცენტიან სესხებზე დარიცხული პროცენტი (17.2 შენიშვნა)	354,856	–	–	–	–	354,856
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	–	3,237,375	–	–	–	3,237,375
საიჯარო ვალდებულებები	–	6,863	34,339	206,033	1,194,989	1,442,224
	354,856	3,244,238	34,339	206,033	1,194,989	5,034,455
	მოთხოვ- ნამდე	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
2019						
პროცენტიან სესხებზე დარიცხული პროცენტი (17.2 შენიშვნა)	310,572	–	–	–	–	310,572
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	–	7,494,241	–	–	–	7,494,241
გადასახდელი დივიდენდები (14 შენიშვნა)	3,332,102	–	–	–	–	3,332,102
საიჯარო ვალდებულებები	–	3,144	9,431	62,875	370,963	446,413
	3,642,674	7,497,385	9,431	62,875	370,963	11,583,328

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

(iii) სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსების მერყეობის გამო.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია კომპანიის დასაბეგრი მოგების მგრძნობელობა აშშ დოლარის კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვალებადობის მიმართ, როცა ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია (ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებების გამო). კომპანიის ყველა დანარჩენ ვალუტასთან დაკავშირებული რისკები არა არსებობს.

	აშშ დოლარის კურსის ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრი მოგებაზე
2020	+15.00%	4,097,622
	-7.00%	(1,912,223)
2019	+10.00%	1,473,205
	-5.00%	(736,602)

(iv) სამართლიანი ღირებულება

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებებისგან საბალანსო ანგარიშის გამოშვების თარიღისთვის მათი მოკლევადიანი ხასიათის გამო. ყველა ფინანსური აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც ფასდება ან გაცხადდება, ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გარდა, 3-დონიანი იერარქიის კატეგორიებად იყოფა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტების კატეგორია 1-ლი დონის იერარქიას მიეკუთვნება.

20. ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	2020 წლის 1 იანვარი	ფინანსური ხარჯები	საკუროს ზარალი	გამოცხადე- ბული დივიდენდი	ფულადი ნაკადები	2020 წლის 31 დეკემბერი
პროცენტიან სესხებზე დარიცხული პროცენტი	310,572	–	44,284	–	–	354,856
გადასახდელი დივიდენდი	3,332,102	–	–	1,116,412	(4,448,514)	–
საიჯარო ვალდებულებები	350,158	38,232	49,154	–	(39,158)	398,386
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები	3,992,832	38,232	93,438	1,116,412	(4,487,672)	753,242

	2019 წლის 1 იანვარი	ფინანსური ხარჯები	საკუროს ზარალი	გამოცხადე- ბული დივიდენდი	ფულადი ნაკადები	2019 წლის 31 დეკემბერი
პროცენტიან სესხებზე დარიცხული პროცენტი	289,876	–	20,696	–	–	310,572
გადასახდელი დივიდენდი	1,837,000	–	–	5,596,972	(4,101,870)	3,332,102
საიჯარო ვალდებულებები	326,956	33,929	24,969	–	(35,696)	350,158
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები	2,453,832	33,929	45,665	5,596,972	(4,137,566)	3,992,832

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაის“ მიერ 2021 წლის 29 აპრილს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

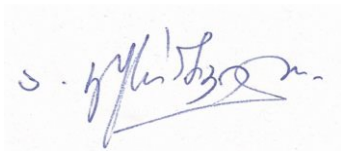
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ ხელმძღვანელობასა და პარტნიორებს,

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2021 წლის 29 აპრილს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს ამგვარ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია “ფინანსურ ანგარიშგებასთან”; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 29 სექტემბერი

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგურის“ 2020 წლის მმართველობითი ანგარიშგება

1. ზოგადი ცნობები

შპს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“ (შემდგომში „კომპანია“ ან „ნავსადგური“) დაარსდა 2000 წლის 12 აპრილს (№01/04-1314, მარეგისტრირებული ორგანო - ბათუმის საქალაქო სასამართლო), როგორც სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული კომპანია, რომელსაც ფლობდა და აკონტროლებდა საქართველოს მთავრობა.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიაზე კონტროლს ახორციელებს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ (შემდგომში „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ ან „მშობელი კომპანია“), კომპანიის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 100-პროცენტიანი წილის ექსკლუზიური მართვის უფლების 49 წლის ვადით შეძენის შესახებ 2006 წლის 22 ივლისის ხელშეკრულების საფუძველზე. სს „ყაზტრანსოილი“ (შემდგომში „KTO“), ყაზახეთში რეგისტრირებული საწარმო, „ბათუმის ნავთობტერმინალის“ 100%-იანი წილის მფლობელია.

კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა ყაზახეთის სახელმწიფო ფონდი „სამრუკ კაზინა“, რომელსაც ფლობს და აკონტროლებს ყაზახეთის რესპუბლიკის მთავრობა.

კომპანიის იურიდიული მისამართია : საქართველო, ქ. ბათუმი, ბაქოს ქ.#15

ნავსადგურის სპეციალიზაცია მოიცავს ტვირთის ნომენკლატურის ფართო სპექტრის გადაზიდვას. ტვირთბრუნვის სტრუქტურაში უპირატესობა უჭირავს მშრალი ტვირთების და ნავთობის ტრანზიტს.

საწარმოო საქმიანობის განხორციელებისთვის ნავსადგურს გააჩნია შესაბამისი ტერიტორია და აკვატორია სათანადო სპეციალური მოწყობილობებითა და დანადგარებით, რომელთა შორის უმნიშვნელოვანესია ნაპირ დამცავი ნაგებობები, 3 ნავმისადგომი, 12 პორტალური ამწე და სხვა გადამტვირთავი მექანიზმები, დამხმარე გემები, და საზღვაო სამგზავრო სადგური. იჯარის ხელშეკრულებით გადაცემულ 2 საკონტეინერო, 3 ნავთობჩამოსასხმელი და 1 უმისადგომო ნავთობჩამოსასხმელი ნავმისადგომსა და მომდებარე 13,6 ჰა ტერიტორიაზე ოპერირებს შპს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“ და შპს „ბათუმის საერთაშორისო საკონტეინერო ტერმინალი“.

2. 2020 წლის ფინანსურ-ეკონომიკური მაჩვენებლები

ცხრილი 2. 2019-2020 წწ. ძირითადი ფინანსურ-ეკონომიკური მაჩვენებლები

(ათასი ლარი)

დასახელება	გან. ერთ.	ფაქტ. 2019 წ.	ფაქტ. 2020 წ.	გადახრა	% გადახ.
B	1	2	3	4=3-2	5=3/2
შემოსავალი, სულ	ათასი ლარი	43 137	52 579	9 442	121,9%
პროდუქციის რეალიზაციისა და მომსახურების გაწევისგან მიღებული	ათასი ლარი	41 191	50 479	9 288	122,5%
დაფინანსებისგან მიღებული შემოსავალი	ათასი ლარი	967	1 411	444	146,0%
სხვა შემოსავალი	ათასი ლარი	979	689	(290)	70,3%
ხარჯები, სულ	ათასი ლარი	42 020	37 795	(4 225)	89,9%
რეალიზებული პროდუქციისა და გაწეული მომსახურების თვითღირებულება	ათასი ლარი	28 332	32 946	4 614	116,3%
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	ათასი ლარი	5 502	5 328	(174)	96,8%
დაფინანსების ხარჯები	ათასი ლარი	34	38	4	111,8%
სხვა ხარჯები	ათასი ლარი	8 152	(518)	(8 670)	-106,4%
მოგება დაბეგვრამდე	ათასი ლარი	1 116	14 784	13 668	1324,7%
კორპორატიული საშემოსავლო დაბეგვრის სარგებელი/(ხარჯები)	ათასი ლარი				
ჯამური მოგება	ათასი ლარი	1 116	14 784	13 668	1325%
საშუალო სიითი რიცხოვნობა	ათასი ლარი	682	681	(1)	99,8%
შრომის წარმადობა	ათასი ლარი	60	74	14	123,3%

ნავსადგურმა 2020 წელი დახურა წმინდა ჯამური მოგებით, რაც შეადგენს 14,784 ათას ლარს და შესაბამისად თითქმის 13-ჯერ, ანუ 13,668 ათასი ლარით, მეტია 2019 წლის მაჩვენებელზე.

თვითღირებულების ნაწილში იკვეთება ხარჯების ზრდა - 4,614 ათასი ლარით. ეს განპირობებულია:

- დატვირთვა-გადმოტვირთვის სამუშაოების 31%-იანი ზრდის გამო პირდაპირი ხარჯების (სახელფასო ფონდი, ლოკომოტივების არენდა) ზრდით;
- აქტივების ცვეთის ხარჯის ზრდით;
- პანდემიასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯების გაწევით.

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 2019 წელთან შედარებით შემცირებულია 174 ათასი ლარით, რაც განპირობებული არის პანდემიის გამო საოფისე საქმიანობის დისტანციურ რეჟიმზე გადატანით, ასევე, მივლინებების და საკონფერენციო ღონისძიებების შეზღუდვით.

საანგარიშო წელს, გასულ წელთან შედარებით, ადგილი აქვს ფინანსური შემოსავლების 444 ათასი ლარით მატებას და სხვა შემოსავლების ნაწილში კი 290 ათასი ლარით კლებას; ფინანსური შემოსავლების მატება განაპირობა მიმდინარე ანგარიშებზე განთავსებულ თავისუფალ თანხებზე საპროცენტო შემოსავლებმა, ხოლო სხვა შემოსავლების ნაწილში კლება კი იმან, რომ გასულ წელს ნავსადგურის მიერ იჯარით აღებული ბუქსირები კაპიტალური რემონტის ხარჯის კომპენსაცია განახორციელა მეიჯარემ.

ასევე, სხვა ხარჯების 8,670 ათასი ლარით შემცირება არის, იმის შედეგი, რომ გასულ წელს მოხდა ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების დადგენის შედეგად დამდგარი, გაუფასურების ხარჯის ჩამოწერა, ხოლო საანგარიშო წელს არა, შესაბამისად, შარშანდელთან შედარებით ეს სხვაობა სავალუტო ანგარიშსწორების დადებითი სალდოთი გაიზარდა. **2020 წლის საქმიანობის სოციალური მიმართულებები**

ნავსადგურში ფართოდ არის განვითარებული სოციალური მიმართულებები, როგორც თანამშრომლების მიმართ, ასევე სპონსორული და საქველმოქმედო დახმარებების გაწევის მიმართულებით.

თანამშრომლებზე ორიენტირებულ სოციალური სფეროს ნაწილში თანამშრომლები უზრუნველყოფილნი არიან უფასო კვებით და სამედიცინო დაზღვევით, ნავსადგურის დასაქმებულების სოციალური მხარდაჭერისთვის მათ ეძლევათ მკურნალობასთან (რომელიც არ იფარება დაზღვევით) დაკავშირებული მატერიალური დახმარება, ასევე გაიცემა ქორწინებასთან, შვილის შეძენასთან, ახლო ნათესავის გარდაცვალებასთან დაკავშირებული დახმარებები.

რაც შეეხება სპონსორულ და საქველმოქმედო დახმარებებს, ნავსადგური ყოველწლიურად უწევს დახმარებას:

- სამამულო ომის ვეტერანებს, ასევე უეცრად გარდაცვლილი ვეტერანების ქვრივებს;
- სსიპ საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს მეზღვაურის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით;
- ფერიის დასახლების წმინდა მატათას სახელობის გიმნაზიის სოციალურად დაუცველ ბავშვებს და წმინდა პანტელეიმონ-მკურნალის სახელობის ინგლუზიური საბავშვო ბაღის ბავშვებს საახალწლო დღესასწაულთან დაკავშირებით.

ამას გარდა, ნავსადგური ეხმარება სხვა ბავშვთა სახლებს, მოხუცთა თავშესაფრებს და სხვა ფიზიკურ თუ იურიდიულ პირს ბიუჯეტში სათანადო სახსრების არსებობის შემთხვევაში.

3. რისკების ანალიზი

ფინანსური რისკები

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულება მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებს, პროცენტთან სესხებზე დარიცხულ პროცენტს, სესხებს და სადივიდენტო კრედიტორულ დავალიანებას. კომპანიას აქვს სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, ასევე ვალდებულებები საოპერაციო და ფინანსური იჯარის საფუძველზე და ნაღდი ფული ბანკში. კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო, ლიკვიდურობის და სავალუტო რისკებს.

საკრედიტო რისკი - კომპანიის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს წარმოადგენს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებების ვერ შესრულება და დებიტორული დავალიანების ვერ ამოღება.

სავაჭრო და დებიტორული დავალიანების ნაშთები მოიცავს მშობელი კომპანიის ნაშთებს და ასევე მესამე მხარეების ნაშთებს, რომელთა ძირითადი ნაწილიც იფარება მათი წარმოშობიდან მაქსიმუმ 30 დღის განმავლობაში.

საიჯარო დებიტორული დავალიანება მშობელი კომპანიის მხრიდან აღირიცხა ნავმისადგომების იჯარისა და ნავთობის გადაზიდვის ღირებულების თაობაზე შეთანხმებების შესაბამისად.

საიჯარო დებიტორული დავალიანება მშობელი კომპანიისგან 2020 წლის

31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 693,084 ლარს (2019 წ.: 606,591 ლარი). სხვა საიჯარო დებიტორული დავალიანება მოიცავს ხელშეკრულებ საიჯარო ხელშეკრულებებს

მე-4, მე-5, მე-6 ნავმისადგომების, საბორნე ტერმინალის, გარკვეული მანქანა-დანადგარებისა და აღჭურვილობის, ასევე მესამე პირებზე მიწის ნაკვეთის გადაცემის შესახებ.

საიჯარო დებიტორული დავალიანება მშობელი კომპანიის მხრიდან აღირიცხა

ნავმისადგომების იჯარისა და ნავთობის გადაზიდვის ღირებულების თაობაზე შეთანხმებების

შესაბამისად. საიჯარო დებიტორული დავალიანება მშობელი კომპანიისგან 2020 წლის 31

დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 693,084 ლარს (2019 წ.: 606,591 ლარი). სხვა საიჯარო

დებიტორული დავალიანება მოიცავს ხელშეკრულებ საიჯარო ხელშეკრულებებს მე-4, მე-5, მე-6

ნავმისადგომების, საბორნე ტერმინალის, გარკვეული მანქანა-დანადგარებისა და

აღჭურვილობის, ასევე მესამე პირებზე მიწის ნაკვეთის გადაცემის შესახებ.

ასევე, რისკის შემცველია ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანაზრები, რისთვისაც კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაზრები აქვს განთავსებული, ასევე ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი მისაღები ანგარიშების სტატუსიც.

სავალუტო რისკი - სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსების მერყეობის გამო.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია კომპანიის დასაბეგრი მოგების მგრძნობელობა აშშ დოლარის კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვალებადობის მიმართ, როცა ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია (ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებების გამო). კომპანიის ყველა დანარჩენ ვალუტასთან დაკავშირებული რისკები არა არსებობს.

	აშშ დოლარის კურსის ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე
2020	+15.00%	4,097,622
	-7.00%	(1,912,223)
2019	+10.00%	1,473,205
	-5.00%	(736,602)

ლიკვიდურობის რისკი - კომპანია ფულადი სახსრების დეფიციტის რისკს აკონტროლებს ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი გადინებისა და შემოდინების ანალიზით ერთ თვეზე ნაკლები, ერთიდან სამ თვემდე, სამი თვიდან ერთ წლამდე და ერთიდან ხუთ წლამდე პერიოდებისთვის.

კომპანიის მიზანია, დაკავშირებული მხარეების სესხების გამოყენებით ბალანსის დაცვა დაფინანსების უწყვეტობის შენარჩუნებასა და მოქნილობას შორის.

კომპანიის საბაზრო რისკი უმნიშვნელოა, რადგანაც ის არ ფლობს ისეთ მნიშვნელოვან აქტივებს ან ვალდებულებებს, რომლებზეც სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობა იმერყევებს საბაზრო ფასებში ცვლილებების გამო.

კომპანია არ ფლობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

კომპანია საკმაოდ შეზღუდულად ეწევა ისეთ საქმიანობას, რომლის დროსაც ფინანსური რისკის აღება მოუწევდა. იგი არ ეწევა წარმოებული ინსტრუმენტებით რაიმე საქმიანობას, რისკის მართვის ან სხვა მიზნებისთვის.

კოვიდ-19 თან დაკავშირებული რისკი - ვინაიდან კორონავირუსის პანდემიის (COVID-19) გამო ბოლო დროს განვითარებულ მოვლენებს არ ჰქონია მნიშვნელოვანი გავლენა ნავსადგურის საქმიანობაზე, კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ პანდემიისგან გამოწვეული რისკი უმნიშვნელო იქნება მომავალ პერიოდებშიც.

5. საკანონმდებლო მოთხოვნები ეკოლოგიისა და გარემოს დაცვის ნაწილში

ნავსადგურის ტერიტორიის და აკვატორიის დაბინძურების ძირითად წყაროს წარმოადგენს ჩამდინარე წყლები (სამეურნეო-ფეკალური და სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო) და საყოფაცხოვრებო ნაგავი, ასევე ნავთობ შემცველი წყლები და საყოფაცხოვრებო ნაგავი, რომელიც წარმოიქმნება გემების მექანიზმების ექსპლუატაციის შედეგად. ამას გარდა, გემების ბუქსირების დროს და სხვა ავარიული სიტუაციებიდან გამომდინარე, არსებობს ავარიული დაღვრების შემთხვევები.

ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში ეკოლოგიური პოლიტიკა ითვალისწინებს ჯანსაღი, მდგრადი გარემოს შექმნას, საწარმოო საქმიანობის შედეგების ზემოქმედების შესუსტების ხარჯზე, გარემოს დაბინძურების პროფილაქტიკას, ნედლეულისა და მასალების, ტრანსპორტის, წყლის და ენერგო მოხმარების რაციონალურ მოხმარებას, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევების, ჩამდინარე წყლების მოცულობის შემცირებას; საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვას. დასახული ამოცანების მიღწევის მიზნით, ბათუმის საზღვაო ნავსადგურში დანერგილია ISO 14001:2004 (2009 წ. გაცემული სერტიფიკატი, Bureau Veritas Certification) გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემის სტანდარტი. ნავსადგურში ეკოლოგიის და საწარმოო სანიტარიის საკითხებთან დაკავშირებით, შრომის დაცვის, საწარმოო უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის განყოფილება ყოველწლიურად ატარებს კომპანიის საქმიანობის აუდიტორულ შეფასებას ქვემოთ მოყვანილი კანონების და საქართველოს კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შესაბამისად:

„გარემოს დაცვის შესახებ“, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“, „ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“, „წყლის შესახებ“, „ნიადაგის დაცვის შესახებ“, „კოდექსი ნარჩენების მართვის შესახებ“, „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“, „ზღვის, წყალსატევების და მდინარეთა ნაპირების რეგულირებისა და საინჟინრო დაცვის შესახებ“, „დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ“, „ლიცენზიების და ნებართვების შესახებ“, „კოლხეთის ეროვნული პარკის შექმნისა და მართვის შესახებ“, „დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ“, „წიაღების შესახებ“, „მტირალას ეროვნული პარკის შესახებ“, „საზღვაო სამაშველო სამსახურის შესახებ“, „პროდუქტის უსაფრთხო და თავისუფალი მიმოქცევის შესახებ კოდექსი“, „საქართველოს საზღვაო კოდექსი“, „საქართველოს საზღვაო სივრცის შესახებ“, „საქართველოს ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“, „ტურიზმისა და კურორტების შესახებ“,

„კურორტების და საკურორტო ადგილების სანიტარული ზონების შესახებ“, „სამეწარმეო საქმიანობის კონტროლის შესახებ“, „მავნე ნივთიერებით გამოწვეული ზარალი კომპენსაციის შესახებ“, „საგანგებო მდგომარეობის შესახებ“, „რადიოაქტიური ნარჩენების შესახებ“, „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“, „კურორტების და საკურორტო ადგილების ნუსხის შესახებ“, ასევე მთავრობის და საქართველოს სამინისტროების მიერ გამოცემული გარემოს დაცვის სფეროში კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები.

გენერალური დირექტორი: _____

მთავარი ბუღალტერი: _____

თარიღი: _____

„სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“, „კურორტების და საკურორტო ადგილების ნუსხის შესახებ“, ასევე მთავრობის და საქართველოს სამინისტროების მიერ გამოცემული გარემოს დაცვის სფეროში კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები.

გენერალური დირექტორი:

მთავარი ბუღალტერი:

თარიღი:

27.09.2021